

MAARJAMAA LUNASTUS

• MAI MURDMAA UUS BALLETT «ESTONIAS» •

„Õhtuleht“ 5.5.90

«Estonia» peaballettmeisteri Mai Murdmaa värskem töö jõudis lavale 4. mail. Ta jätkab koostööd helliooja Kuldar Singiga.

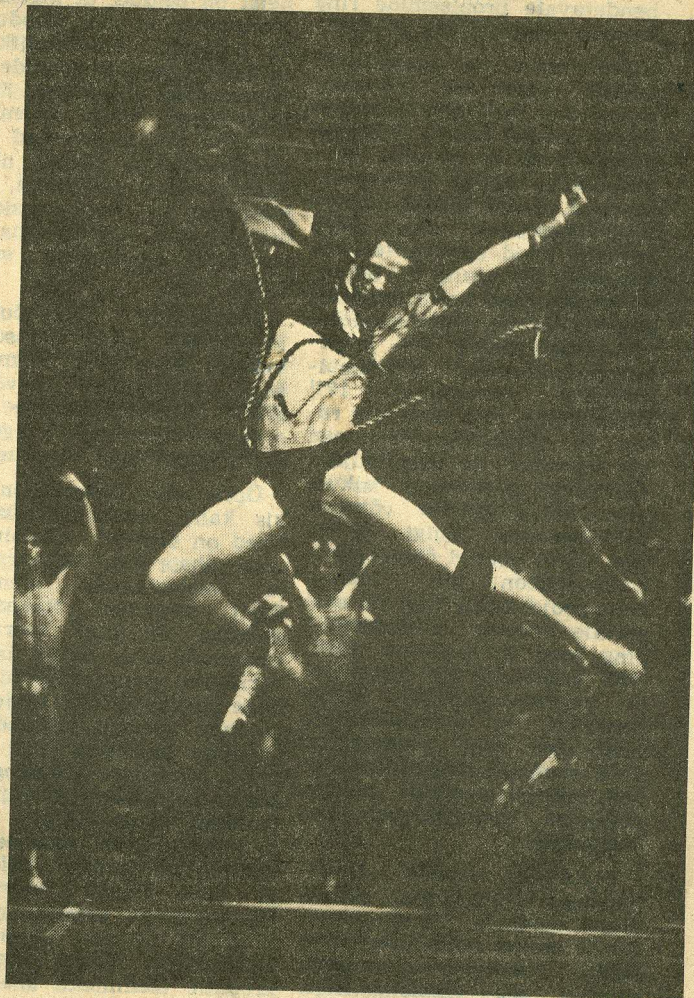
Meenutagem: 1988 tõi Mai Murdmaa välja ühevaatuselise balleti «Karje ja vaikus», muusikaks oli neli laulu K. Singi tsüklist «Surma ja sünni laulud» F. García Lorca tekstidele. Kaks aastat hiljem töötas Mai Murdmaa selle aga ümber õhtutäitvaks balletiks, lisanud veel kaks osa vokaal-tsüklist, ja ballett sai ka tsükli nime. Meie balletipublikule on «Surma ja sünni laulud» tuttavad tänavusestki mängukavast. Ja mitte ainult meie publikule — mullu lavastas Mai Murdmaa selle ka Riias (seal laulab vokaalpartiid samuti Leili Tammel), tänavu on sama ballett lavastamisel USAs.

Nüüdne töö kannab pealkirja «Maarjamaa lunastus». Muusikaks on viis osa Kuldar Singi «Maarjamaa missast». Missa kirjutamist alustas helliooja kaks aastat tagasi. Teos on mahult (8 osa üldkestusega ligi 3 tundi) ja ka esitajate koosseisult nii suur (segakoor, meeskoor, poistekoor, solist; saatepillidena orel, rahvapillid, trummid, kellad), et tervikettekanne on tegelikult võimalik vaid heliplaadil ja -lindil. Ka meie balletiõhtul kõlab vokaalmuusika tervikuna lindilt. Lindistanud on selle Eesti Ringhäälingu segakoor (solist on Kaie Konrad, koormeister Toomas Kapten), Eesti Rahvusmeeskoor (Olev Oja) ja Eesti Poistekoor (Venno Laul). Saatepillid kõlavad osalt fonogrammilt, osalt aga elavas esituses.

«Maarjamaa missa» tekstideks on klassikalised palved. Meie balletiõhtus kasutatakse niisilts viit osa — kaks «Ave Mariat», «Gloria», «Pater Noster» ja «Kyrie». Esitus on ladinakeelne, kavalehel toome ära ka eesti- ja venekeelsed tekstid.

Mai Murdmaa on nimetanud «Maarjamaa lunastuse» ballett-müsteeriumiks. Selle aluseks on ta võtnud keskaegsed religioossed-teatraalsed mängud, mida etendati kirikute ees pühade ajal.

Tantsijatest osalevad suur balletirühm ja kolm solisti.

Vambola Salupuu foto

Soolopartiisid esitavad Juri Jekimov, Toomas Edur või Priit Kripson («Ave Maria» I, «Gloria» ja «Pater Noster»), Viktor Fedortšenko, Mihhail Netšajev, Andrei Izmeštjev (pildil) või Igor Vassin («Gloria», «Pater Noster» ja «Kyrie») ning Larissa Sintsova, Angelika Agejeva, Katrin Kivimägi või Marina Kesler («Ave Maria» II). Etenduses teeb kaasa Ballettikooli poisterühm.

Repetiitoritöö on Aime Leisilt, Elita Erkinalt, Aleksandr Basihhinilt ja Aigi Rüüteliilt. Etenduse juht on Jüri Kruus.

Ballett-müsteeriumi kunstnik on külaline Riias — Läti rahvakunstnik Andris Freibergs.

«Maarjamaa lunastuse» puhul on üsna raske lühidalt

vastata küsimusele, millest ballett räägib. Teema on õigupoolest väga lihtne — hea ja kurja, uskuja ja trotsliku kahtleja vastuolu, aga niisama lihtsalt üteldes tundub see lihtsustatuna ja pisendatuna. Sest tee Jumala juurde, tõe otsimine ja leidmine ei ole ju kunagi nii kerge ja lihtne, alati kaasnevad sellega kannatused, vastuolud enese ja teistega. Pealkiri viitab lunastuse otsimisele või selle andmisele enda ja teiste nimel, endale ja teistele, endalt ja teiselt inimestelt... Võib-olla annab suuna etenduse mõistmiseks üks salm Taaveti laulust: «Ei jää ka häbisse ükski neist, / kes sind ootavad; / häbisse jäävad need, / kes sinust loobuvad põhjuset.»

PILLE PALM